

CODE26

Voldoet aan alle wettelijke PO taalreferentiekaders, kerndoelen en SLO-tussendoelen voor de Nederlandse taal (luisteren, schrijven en lezen).

OPBOUW VAN DE LEERLIJN

Superdomein

Taal

Mensen wisselen ideeën, gedachten, wensen en dromen met elkaar uit. Ze communiceren met elkaar. Hiervoor gebruiken we taal.

Naast lichaamstaal, gebaren en geluiden hebben we ook een gesproken taal (spraak) en een geschreven taal (schrift) ontwikkeld zodat we onze boodschap over kunnen brengen aan anderen.

Om te zorgen dat we elkaar goed begrijpen als we onze gedachten vastleggen op papier, zijn er regels en afspraken gemaakt over het juiste gebruik van letters, woorden, zinnen en teksten.

Domeinen

Klanken en letters

Gesproken taal bestaat uit klanken. Die leer je al heel jong van de mensen om je heen.

Als je taal op papier wil zetten, moet je daarvoor een 'trucje' verzinnen. Een code die andere mensen ook begrijpen, zodat ze kunnen lezen wat jij op papier hebt gezet. Er zijn vele soorten schrift ontwikkeld door de eeuwen heen en over de hele wereld.

Wij gebruiken in Nederland het alfabet; 26 letters, van a tot z.

Woorden

Door letters achter elkaar te zetten, kun je woorden vormen. Met een enkel woord kun je soms al heel veel zeggen!

Welke letters je moet gebruiken, kun je vaak horen, maar soms ook niet.

Woorden lijken soms op elkaar; ze horen in dezelfde klankfamilie. Je kunt leren hoe je de woorden uit een klankfamilie moet opschrijven. De klemtoon is daarbij vaak belangrijk.

Sommige woorden passen niet in een klankfamilie; daarvan moet je gewoon uit je hoofd leren hoe je ze schrijft.

Zinnen

Door woorden achter elkaar te zetten, kun je zinnen vormen.

Soms verandert een zin van betekenis als je een woord op een andere plek in de zin zet.

Door een hele zin te gebruiken, kun je vaak meer informatie overbrengen dan met een enkel woord.

Teksten

Door zinnen achter elkaar te zetten, kun je teksten vormen.

Afhankelijk van je doel en je doelgroep (voor wie is het bedoeld?) kun je de stijl en 'de toon' van je tekst kiezen; een brief naar de burgemeester is iets anders dan een liefdesliedje.

Een tekst 'technisch' goed kunnen lezen is belangrijk. Maar of je ook echt begrijpt wat er staat, gaat verder dan alleen de woorden en de zinnen kunnen lezen.

Subdomeinen

Correct schrijven (alle domeinen m.u.v. teksten)

Om dat wat we zeggen te kunnen opschrijven, maken we gebruik van de 26 letters van het alfabet. Maar hoe schrijf je een woord correct? En welke leestekens gebruik je om een zin correct te schrijven? Het begint met goed luisteren: klanken en klemtonen bieden je al aanknopingspunten. Daarnaast zijn er ook nog regels en afspraken over hoe je bepaalde woorden moet spellen en waar je in een zin leestekens plaatst.

Zorgvuldig kiezen (alle domeinen)

Welk woord geeft het beste weer wat je bedoelt? Wat voor soorten woorden staan er tot je beschikking? Waar zet je een woord in de zin? Taal is spelen met woorden.

Wil je een feit of jouw mening weergeven? Maak het duidelijk! Of wil je minder letterlijk omgaan met taal, en verpak je jouw boodschap in figuurlijke taal, humor of dichtkunst? Hoe klinken woorden in andere dialecten? Het nut en de schoonheid van taal gaan hand in hand.

Schrijven en typen (domein klanken en letters)

Om je gedachten op papier te zetten, kun je schrijven of typen. Beide vaardigheden vergen flink wat oefening! Leren schrijven begint met het goed leren vasthouden en gebruiken van een pen of potlood. Dan ga je de vormen van de letters oefenen totdat je, na verloop van tijd, je eigen unieke handschrift hebt ontwikkeld. Typen begint met het leren vinden van de letters op het toetsenbord. Na verloop van tijd kun je dat steeds sneller, en misschien zelfs wel zonder te kijken. Het is belangrijk dat je leert schrijven en typen op een manier waarbij je je lichaam niet teveel belast.

Formuleren en opmaken (domein teksten)

In elk goed verhaal, in elke goede tekst, zit een bepaalde opbouw. Hierdoor kun je begrijpen waar het geheel over gaat. Deze hoofdlijn, de rode draad, wordt aangevuld met allerlei extra informatie: specifieke details, bijzaken, afbeeldingen etc. Verschillende soorten teksten, vragen om verschillende manieren van opbouwen en opmaken.

Luisteren en lezen (domein teksten)

Wat probeert iemand je duidelijk te maken? Als iemand iets tegen je zegt, of iets voor je heeft opgeschreven, is het fijn als je begrijpt wat die ander bedoelt. Goed leren luisteren en goed leren lezen is daarom belangrijk. Je zal merken dat goed luisteren en goed lezen alles te maken hebben met goede vragen stellen.

The logo for EXOVA, featuring the word 'EXOVA' in a stylized white font with a checkmark-like symbol integrated into the 'V', and the words 'ECHT LEREN' in a smaller, simpler white font below it, all set against a solid purple rectangular background.

EXOVA
ECHT LEREN